

**РІШЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ДФ 58.082.098
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

про присудження ступеня доктора філософії

з галузі знань 08 – Право

на підставі прилюдного захисту дисертації

«Адміністративно-правові засади діяльності податкових органів щодо притягнення до відповідальності платників податків за порушення податкового законодавства»

за спеціальністю 081 – Право

19 лютого 2026 року

Олійник Юрій Ігорович, 1995 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2018 році Київський національний університету імені Тараса Шевченка та отримав диплом магістра за спеціальністю «Право». У 2022 році вступив до аспірантури Західноукраїнського національного університету відповідно до наказу № 89 від 31.03.2022 року за спеціальністю 081 – Право.

З 2025 року здобувач працює головним юрисконсультантом в ТОВ «Плейсофт».

Разова спеціалізована вчена рада утворена наказом ректора Західноукраїнського національного університету № 939 від 19.12.2025 року на підставі рішення Вченої ради Західноукраїнського національного університету (протокол № 4 від 19.12.2025 року) у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Москалюк Надії Богданівни, доктора юридичних наук, професора, заступника декана юридичного факультету Західноукраїнського національного університету;

рецензентів:

Гречанюк Роксолани Володимирівни, доктора юридичних наук, доцента, доцента кафедри адміністративного права та судочинства Західноукраїнського національного університету;

Ментух Наталії Фелікссівни, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри адміністративного права та судочинства Західноукраїнського національного університету;

офіційних опонентів:

Атаманчук Наталії Іванівни, доктора юридичних наук, доцента, провідного наукового співробітника відділу дослідження проблем правотворчості та адаптації законодавства України до права ЄС Інституту правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії наук України;

Бойко Ірини Володимирівни, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри адміністративного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

на засіданні 19 лютого 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право Олійнику Юрію Ігоровичу на підставі публічного захисту дисертації «Адміністративно-правові засади

діяльності податкових органів щодо притягнення до відповідальності платників податків за порушення податкового законодавства» за спеціальністю 081 Право.

Дисертацію виконано в Західноукраїнському національному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль.

Науковий керівник Кравчук Мар'яна Юріївна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного права та судочинства Західноукраїнського національного університету.

Дисертацію подано у вигляді рукопису. Дисертаційна робота є самостійно виконаним науковим дослідженням. Висновки та пропозиції, викладені в дисертації, зроблені автором особисто. З метою забезпечення достовірності одержаних у дисертації результатів було використано загальнонаукові та спеціально-правові методи наукового пізнання. Дисертаційна робота написана українською мовою.

Зміст дисертаційної роботи відповідає темі дослідження та спеціальності 081 Право. Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що вони можуть бути використані у науково-дослідній, нормотворчій, правозастосовній діяльності та освітньому процесі закладів вищої освіти.

Дисертаційна робота пов'язана із науковою темою Західноукраїнського національного університету: «Захист прав людини в публічних правовідносинах» (номер державної реєстрації – 0122U201353).

Прикладний характер результатів дисертаційного дослідження підтверджується відповідними довідками про впровадження, зокрема: актом Західноукраїнського національного університету, актом Адвокатського об'єднання «МВМ Лігал», актом ТОВ «Плейсофт».

Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, які об'єднують вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг дисертаційної роботи становить 231 сторінку, з яких 195 сторінок основного тексту. У роботі наведено 4 додатки. Список використаних джерел містить 160 найменувань.

Основні положення та результати дисертаційного дослідження відображені у 9 наукових публікаціях, з-поміж яких 4 статті опубліковано у фахових наукових виданнях України та 5 тез доповідей на всеукраїнських та міжнародних конференціях.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Олійник Ю. І. Особливості адміністративно-процедурного порядку притягнення до відповідальності платників податків. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 3. С. 339-341.

2. Олійник Ю. І. Правова природа відповідальності, що застосовується податковими органами до платників податків. *Європейські перспективи*. 2024. № 4. С. 265-269.

3. Олійник Ю. І. Теоретико-правові засади профілактики податкових правопорушень. *Наше право*. 2025. № 2. С. 362-366.

4. Олійник Ю. І. Євроінтеграційні процеси в українському податковому законодавстві. *Право.иа.* 2025. № 2. С. 242-246.

Опубліковані праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Олійник Ю. І., Кравчук М. Ю. Проблемні аспекти визначення правової природи податкової відповідальності. *Стратегічні напрями розвитку науки: фактори впливу та взаємодії*: матеріали Міжнародної наукової конференції (м. Рівне, 2 квітня). Вінниця: Європейська наукова платформа, 2023. С. 66-68.

6. Олійник Ю. І., Кравчук М. Ю. Правовий аналіз етапів становлення і розвитку законодавчого регулювання відповідальності, що застосовується податковими органами за порушення податкового законодавства. *Право як інструмент стійкості та розвитку в умовах сучасних цивілізаційних викликів*: матеріали XV міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 27 квітня). Львів-Торунь: Liha-Pres, 2023. С. 146-149.

7. Олійник Ю. І. Проблеми співвідношення заходів відповідальності, що застосовуються податковими органами до платників податків за порушення податкового законодавства. *Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації*: збірник тез доповідей XX Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених (м. Тернопіль, 19 травня). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 996-998.

8. Олійник Ю. І. Підстави притягнення платників податків до відповідальності податковими органами. *Achievements of 21st Century Scientific Community*: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет конференції (м. Дніпро 16-17 вересня). Дніпро, 2024. С. 193-194.

9. Олійник Ю. І. Аналіз складу податкового правопорушення за Податковим кодексом України. *Інтелектуальний ресурс сьогодення: наукові задачі, розвиток та запитання*: матеріали III Міжнародна науково-теоретична конференція (м. Одеса, 20 вересня). Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2024. С. 149-152.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці та висловили зауваження:

Голова ради: **Москалюк Надія Богданівна**, доктор юридичних наук, професор, заступник декана юридичного факультету Західноукраїнського національного університету. *Без зауважень.*

Рецензент: **Гречанюк Роксолана Володимирівна**, доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного права та судочинства Західноукраїнського національного університету. *Зауваження:*

1. На сторінці 137 дисертації автор зазначає, що «питання притягнення до адміністративної відповідальності за порушення норм податкового законодавства, розглядаються в рамках судового провадження про адміністративні правопорушення місцевими судами відповідно до статті 221 Кодексу України про адміністративні правопорушення». Проте ст. 234-2 КУпАП визначає перелік справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням податкового законодавства, які розглядають саме податкові органи. Від імені податкових органів розглядати ці справи і накладати

адміністративні стягнення мають право керівники податкових органів та їх заступники, уповноважені ними посадові (службові) особи.

На цій же сторінці дисертант робить висновок про те, що «порядок розгляду справ про податкові правопорушення є ключовим інструментом реалізації контрольних та правоохоронних функцій податкових органів». Однак, варто зазначити, що податкові органи не наділені правоохоронними функціями. Водночас правоохоронною функцією щодо запобігання, виявлення, припинення, розслідування кримінальних правопорушень в податковій сфері наділене Бюро економічної безпеки.

2. Дисертант акцентує на проблемі кваліфікації податкових правопорушень та визначення моменту виникнення відповідальності (с. 162 дисертації). На думку автора, усунення цих проблем можливе шляхом уніфікації термінології, гармонізації положень національного законодавства України. Однак із тексту дисертації незрозуміло, яка саме термінологія потребує уніфікації, а також, які норми законодавства необхідно гармонізувати і з чим.

Також автор неодноразово наголошує на необхідності удосконалення механізму адміністративного оскарження рішень податкових органів (сторінки 139, 159 дисертації), проте не пропонує можливих шляхів вирішення цієї проблеми.

Рецензент: **Ментух Наталія Феліксісмівна**, кандидатка юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного права та судочинства Західноукраїнського національного університету. *Без зауважень.*

Опонент: **Атаманчук Наталія Іванівна**, доктор юридичних наук, доцент, провідний науковий співробітник відділу дослідження проблем правотворчості та адаптації законодавства України до права ЄС Інституту правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії наук України. *Зауваження:*

1. Здобувачем було здійснено детальний аналіз положень Податкового кодексу України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Закону України «Про адміністративну процедуру», Положення про Державну податкову службу України та інших нормативно-правових актів, що дозволило сформулювати ряд висновків та пропозицій щодо удосконалення адміністративно-правових засад діяльності податкових органів щодо притягнення до відповідальності платників податків за порушення податкового законодавства. Доцільним було б структурувати підготовлені пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства шляхом формулювання конкретних редакцій норм у проєкт закону, подавши його як один із додатків до дисертаційного дослідження.

Опонент: **Бойко Ірина Володимирівна**, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. *Зауваження:*

1. У дисертаційному дослідженні не відображено проблематику захисту особи, яка притягається до відповідальності за порушення податкового законодавства, в порядку адміністративного оскарження. Це питання є важливою частиною провадження у справах про притягнення до адміністративної відповідальності за податкові порушення. Механізм

адміністративного оскарження на сьогодні є не таким дієвим, як судовий захист. Проте перспективи його впровадження, що гуртуються на положеннях Закону України «Про адміністративну процедуру», дають стриманий оптимізм для формування ефективних механізмів захисту прав особи в адміністративному порядку, в тому числі при притягненні особи до адміністративної відповідальності податковими органами. Одним із важелів справедливого розгляду скарг можна вважати їх попередній розгляд комісіями з розгляду скарг, до складу яких також можуть залучатися представники громадськості. Для податкової сфери це могли б бути члени бізнес-асоціацій, Ради бізнес-омбудсмена або Спілки українських підприємців.

Результати голосування:

«За» _____ членів ради,
«Проти» _____ членів в ради,
«Утрималися» _____.

На підставі результатів голосування спеціалізована вчена рада ДФ 58.082.098 присуджує ступень доктора філософії **Олійнику Юрію Ігоровичу** з галузі знань 08 – Право за спеціальністю 081 – Право.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Надія МОСКАЛЮК